

MAGYAR LAJOK

Nemzeti Muz

BUDAPEST

X. évfolyam, 69 (2630) sz. Szerda

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 március 26

A bécsi Belvedere-palotában

Megtörtént Jugoszlávia csatlakozása a háromhatalmi egyezményhez

Török-szovjet semlegességi nyilatkozat a két ország megtámadtatása esetére. Amerika zárolta a jugoszláv követeléseket

Német területre érkezett a japán külügyminiszter

Szűcs diplomáciai harc eredményét jelenti az az aláírás, mellyel tegnap, március 25-iken délután Jugoszlávia kötelezte magát a német-olasz-japán hármass egyezményhez való csatlakozásra. Az aláírás ünnepélyes szertartások között történt, de a szertartás mögött több volt, mint amit hideg külsőségekkel kifejezni lehetne. Több volt, mint valami alkudozások befejezése, s ehhez képest a pont adatétele az alkudozások végére. A tegnapi bécsi aláírásakor összáruult egy kör, mely a Balkán egész teljességét odakapcsolta a tengelyhatalmak vezetése alatt újjászerveződő Európához.

A diplomáciai harc egyik pontján az angol és amerikai világhatalmak állottak. Ezek mindenáron rá akarták bírni Jugoszláviát, még belső bizonytalanságok árán is, hogy hadiállapotba helyezze magát a tengelyhatalmakkal szemben. Ha ez sikerült volna, akkor a Balkán legkatonább országát állíthaták volna a háború elnyújtása és kiterjesztése szolgálatába. Együttal megerősítették volna a kétséges magatartású görögöket és törököket, hogy határozottan ellenséges irányba legyenek, s így a Balkán nagyobb felerészét kiszakíthatják a későbbi új európai együttesből.

Mindez nem sikerült, s így a görögök és törökök részéről se várható egyéb, mint az eddigi kétséges magatartás megváltoztatása, s a tengelyhatalmakhoz való határozottabb odaforulása. Az egész Balkánnak az európai új békerendszerbe való belépése és szerves beiktatódása immár kész ténynek vehető. A tegnapi aláíró aktusnál a jugoszláv külügyminiszter különösen erre a helyzetre hivatkozott, mikor hangoztatta, hogy Jugoszláviának milyen fontos gazdasági, társadalmi és politikai érdeke az európai egységben való maradás.

Ezzel szemben Ribbentrop német külügyminiszter ünnepélyes kijelentése is jellemző, hogy a tengelyhatalmak a jugoszláv csatlakozás ellenében Jugoszlávia függetlenségét és épességét biztosítják, s csak a béke közgazdasági és társadalmi megszervezésében való együttműködést kívánják. Ime, a jövőendő békerendszernek a kéronaljai, azok rajzolódnak ki

a bécsi aláírás tegnapi aktusából. Európa egységét most már a Balkán felől se tudja kikezdeni az angol-amerikai diplomácia. Ez a diplomácia tehát súlyos vereséget szenvedett.

Bécsből jelentik: (NTI) Kedden délután megtörtént Jugoszlávia csatlakozása a berlini hármass egyezményhez. Az aláírás ez alkalommal is ünnepélyes külsőségek között ment végbe a bécsi Belvedere-palotában. Az aláíró jegyzőkönyv kimondja, hogy Jugoszlávia csatlakozik a Németország, Olaszország és Japán részéről 1940. szeptember 27-iken aláírt háromhatalmi egyezményhez. Ha a háromhatalmi egyezmény negyedik cikkelyében említett közös szakközvetítések olyan kérdésekről tárgyalnak, amelyek Jugoszlávia érdekeit érintik, a bizottság tanácsko-

zásaiha Jugoszlávia képviselőit is bevonják. A jegyzőkönyv aláírásakor a német és az olasz kormány azonos szövegű jegyzéket intézett a jugoszláv kormányhoz. Ennek első pontja kimondja, hogy mindenkor tiszteletben tartják Jugoszlávia felségjogait és területi épességét. A második pont szerint a tengelyhatalmak a mostani háború alatt nem fordulnak azzal a követeléssel Jugoszláviához, hogy engedje meg német vagy olasz csapatok átvonulását, vagy átszállítását a jugoszláv királyság területén.

kancellár előbb estebéden látta vendégül a megjelenteket, majd kihallgatáson fogadta a jugoszláv kormány. férfiakat.

Kihallgatások a Führernél

Bécsből jelentik (NTI): A Führer kedden délután 4 óra 45 perckor az Imperial-szállóban fogadta Cvetkovics jugoszláv miniszterelnököt és Cincár-Markovics külügyminisztert. A megbeszélésen Ribbentrop külügyminiszter is részt vett.

Wienből jelentik (NTI): A Führer kedden délután Ribbentrop jelenlétében fogadta Ciano olasz külügyminisztert és hosszabb megbeszélést folytatott vele, mely a Németország és Olaszország közötti régi barátság szellemében folyt le. A megbeszélésen részt vett Alfieri berlini olasz nagykövet és Mackensen római német nagykövet is.

Wienből jelentik (NTI): Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök és Cincár-Markovics külügyminiszter kedden este Bécsből elindult Belgrád felé Ribbentrop birodalmi külügyminiszter a jugoszláv államférfiakat elkísérte a pályaudvarra és ott szívélyesen elbúcsúzott tőlük. Ciano olasz külügyminiszter este 7 órakor különvonaton szintén elhagyta Bécest. Az olasz külügyminiszterrel Ribbentrop birodalmi külügyminiszter a pályaudvaron szívélyesen elbúcsúzott, majd ugyancsak különvonaton elhagyta Bécest.

Ciano külügyminiszter Olaszországba tért vissza.

Németország célja csak az, hogy megakadályozza idegen hatalom uralomrajutását a Balkánon

A Belvedere palotában kedden több fontos beszéd is elhangzott.

Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter örömmel üdvözölte Jugoszlávia csatlakozását és rámutatott arra, hogy a háromhatalmi egyezményben szövetkezett nagyhatalmaknak és a hozzájuk csatlakozott államoknak az a cél kell követniük, hogy gondoskodjanak olyan Európa és Kelet-Ázsia kialakulásáról, amelyben idegen befolyásból mentesen építik fel saját népi és kulturális életüket.

Magának Németországnak a Balkánon sem területi, sem politikai érdekei nincsenek. Pillanatnyi célja csupán az, hogy megakadályozza egy idegen hatalom uralomrajutását itt, azért, hogy ez a hatalom ne találjon lehetőséget e területen az európai háború folytatására.

Nyilatkozatot tett a jugoszláv kormány nevében Cvetkovics külügyminiszter is, aki Jugoszlávia főcéljának a béke megőrzését mondta.

Minthogy Jugoszlávia kifelé nem támaszt semmiféle követelést, létének és haladásának élet.

bevdgó érdekei kívánják, hogy Délkelet-Európa megóvassék a háború újabb kiterjesztésétől és hogy megszilárduljon az európai szárazföldön a gazdasági együttműködés.

Amikor Jugoszlávia kivieszi a maga részét az új Európa megszervezéséből, ezzel elsőrendű kötelességet teljesít saját maga és az európai közösség irányában egyaránt.

Az aláírás után Hitler vezér és

Jugoszlávia a tizenharmadik állam, melynek követeléseit befagytak

Washingtonból jelentik (NTI): Roosevelt elnök elrendelte az Egyesült Államokban lévő jugoszláv követelések zárolását. A követelések összegét körülbelül egymillió dollárra becsülik. A befagyasztási rendelkezéshez magyarizatot nem fűznek. Jugoszlávia tehát a 13-ik állam, amelynek amerikai követeléseit befagytak.

Wienből jelentik (NTI): Pál jugoszláv kormányzóherceg és Hitler vezér és kancellár között, Jugoszláviának a háromhatalmi egyezményhez történt csatlakozása alkalmából táviratváltás volt. A kormányzóhercegnek a Führerhez intézett távirata így hangzik:

— Azon a napon, amelyen a jugoszláv királyság csatlakozott a három-

betelmei egyezményhez, kérem Nagy-méltóságodat, fogadja igen szívélyes kívánataimat. Nagyméltóságod személyes jóllátára, valamint személyes szeretkezővívataimra a nagy német nép további virágzására és fejlődésére.

Hítkor veszer és kancsellár a következő táviratot intézte Pál kormányzóhoz:

— Szeretkezővívataira, amelyet Fennságot Jugoszláviának a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozása alkalmából hoztam juttatott, a legszívélyesebb köszönetet mondok és hosszútávú legőszintébb kívánságomat a jugoszláv nép és királyi családja jövőjéért.

A török-szovjet semlegességi nyilatkozat szövege. — Lemon-dott a moszkvai jugoszláv követ

Moszkvából jelentik: (Tas) A szovjet és a török kormány kedden közös nyilatkozatot adott ki, amely így hangzik:

— A külföldi sajtóban olyan hírek jelentek meg, melyek szerint Törökország háborús bonyodalmakba keveredése esetén a Szovjet arra használja fel a Törökországot érintő nehézséget, hogy megtámadja Törökországot. Ezek a hírek nem fedik a szovjetkormány álláspontját. Abban az esetben, ha Törökországot valóban támadás érné és fegyverrel lenne kénytelen megvédeni területét, a török-szovjet megnevezésű egyezmény értelmében Szovjet-ország teljes semlegességére és megértesítésére számíthat. A török kormány ezért a szovjet nyilatkozatért legőszintébb köszönetét fejezte ki és kijelentette, hogy ha Szovjetország hasonló helyzetbe, szintén számíthat Törökország semlegességére és megértesítésére.

Moszkvából jelentik: Gavrilovic moszkvai jugoszláv követ kedden délután bejelentette lemondását. A követ a szerb ellenzéki parasztpárt vezére volt.

„Most már minden rendben van!”

Belgrádból jelentik: (NTI) Cvetkovic miniszterelnök és Cincár-Markovic külügyminiszter szerdán reggel 9 órakor a belgrádi német követ kíséretében visszaérkezett a jugoszláv fővárosba. A hazatért államférfiakat a kormány valamennyi Belgrádban tartózkodó tagja üdvözölte. Macek helyettes miniszterelnök vezetésével. A miniszterelnök így üdvözölte a helyettes miniszterelnököt: Most már minden rendben van.

Berlinből jelentik: (NTI) Ribbentrop birodalmi külügyminiszter Bécsből jövet visszaérkezett Berlinbe.

Newyorkból jelentik: (Stefani) Az amerikai lapok csökkenteni igyekeznek annak jelentőségét, hogy Jugoszlávia csatlakozott a háromhatalmi egyezményhez. A Newyork Times mindamellett beismeri, hogy a csatlakozás kellemetlen hír volt Anelia számára.

Budapestről jelenti a MTI: A harmas paktumhoz történt csatlakozás aláírói, a jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter különvonata Bécsből jövet, március 25-én este 9 óra 20 perckor futott be a ferencvárosi pályaudvarra, ahonnan egy negyedórás tartózkodás után tovább folytatta útját Belgrád felé. A m. kir. kormány képviselőjében megjelent a pályaudvaron gróf Teleki Gyula, a m. kir. külügyminiszter protokollfőnöke, aki üdvözölte az előkelő vendégeket. Megie-

lent a jugoszláv követ, a követség egész személyzetével, valamint a német, olasz és a japán követek is egy-egy követségi titkár kíséretében.

Berlin zászlódíszben várja a japán külügyminisztert

Berlinből jelentik: (NTI) Macuoka japán külügyminiszter kíséretével együtt kedden este megérkezett a német területen lévő Malkviába. A határállomáson ünnepélyesen fogadták. A külügyminisztert Stahner nagykövet üdvözölte. A Führer és a birodalmi kormány nevében, Macuoka szerdán este érkezik Berlinbe.

Berlinből jelentik: (NTI) A német közvélemény még a keddi bécsi esemé-

Jugoszlávia csatlakozásának sajtóvisszhangja

Berlinből jelentik (NTI): A német sajtó egyetlen mondatban foglalja össze a keddi bécsi események jelentőségét: Anglia újból csatát veszített.

Rómából jelentik (MTI): Az olasz lapok a legnagyobb meglepődés hangján üdvözlik Jugoszláviának a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozását. Megjegyzik, hogy a csatlakozás tisztulást hozott a Balkán helyzetében, amelyhez Olaszországnak nemcsak a Görögországgal folytatott háború miatt, hanem ezen túlmenően is életbevágóan fontos érdekei fűződnek.

Rómából jelentik (Stefani): Tokiói megítélés szerint Jugoszlávia csatlakozása a háromhatalmi egyezményhez és Macuoka európai útja maga után vonja mindazokat a fejleményeket, amelyeket az általános helyzet megkövetel. Japán mindent elkövet, hogy Szovjetországgal való kap-

nyek hatása alatt áll. A nagy Német Birodalom fővárosa azonban már előkészületeket tett arra, hogy szerdán méltóan fogadhassa Macuoka japán külügyminisztert. Szorgos kezek nájok óta dolgoznak azon, hogy a házakat az anhalti-pályaudvartól a Wilhelmstrassen keresztül a birodalmi kormány vendégházaig rasiótengerré változtassák. A déli órákban már megkezdődött a berlini lakosság önzönlése azokra az utvonalakra, amelyeken a japán külügyminiszter elhajt. A japán császári külügyminiszter berlini és római utazása már hetek óta a világ érdeklődésének középpontjában áll. A külügyminiszter szerdán délután hat órakor érkezik a birodalmi fővárosba.

csolatait rendezze. Japánban feltétlen az a meggyőződés, hogy a háromhatalmi egyezmény államai elérik céljukat: az új vilárendszer megteremtését.

„Kellemetlen hír” volt Anglia számára Jugoszlávia csatlakozása

Belgrádból jelentik (Avala): A jugoszláv lapok oldalas cikkeiben ismertetik a keddi bécsi eseményeket és megállapítják, hogy Jugoszlávia csatlakozása az ország valamennyi tartományában igen kedvező fogadtatásra talált.

Berlinből jelentik (NTI): A Deutsche Allgemeine Zeitung budapesti jelentésében foglalkozik a jugoszláv csatlakozás magyarországi visszhangjával. Megállapítja a lap, hogy Budapesten a legnagyobb meglepődéssel fogadták a csatlakozás híreit, amely a jugoszláv-magyar egyezményt is szilárdabb alpra helyezi.

Rendőrségi hírek

Másodszor is betörték dr. Vargha László városi tanácsoshoz. Nagyvárad. Saját tud. A múlt hét végén ismeretlen tettesek behatoltak dr. Vargha László városi tanácsnok volt Barthou-utca 18. szám alatti lakásába. Tegnap ismét betörték a tanácsoshoz. Ezúttal a kert felől hatoltak be állkulecsal, a konyhán keresztül mentek be a szobába és egy selyemmel bélelt női kabátot loptak el.

Schächter Izák felvitt tejet árult. Nagyvárad. Saját tud. A rendőrség árdragításért eljárást indított Schächter Izák Francia-soron lévő tejkereskedő ellen, aki felvitt tejet 35 fillérért árulta.

Betört az albérli. Nagyvárad. Saját tud. Özveggy Tóth Sándorné Aktilla-utca 5 szám alatti lakos feljelentette a rendőrségen Nagy Bölint nevű albérlijét, hogy távollétében feltört lakását, két férfi öltönyt és fehérneműt lopott el 324 pengő értékben.

Ismeretlen kárvalottal keres a rendőrség. Nagyvárad. Saját tud. Makkai Endre állás- és foglalkozás nélküli menekült pékségét hétfőn a vásárban egy székereen megpillantott 90 méter egy darabban lévő női fejkendő. Az anyagot leemelte a székéről és eltűnt. A lopott holmit a tolvaj Gilányi-utcai lakásán találták meg. A károsult ismeretlen nem tett feljelentést s a rendőrség most keresi hogy átvehesse jogos tulajdonát.

Eltűnt két tanuló. Nagyvárad. Saját tud. Két eltűnést jelentettek be a rendőrségen. Hajdu Kálmán 18 éves mehanikus tanuló Gyár-utca 14. szám alatti lakásáról eltűnt. Vele együtt eltűnt Raller Ferenc 14 éves Vitéz-utca 70 szám alatti lakos és még egy kiskorú, akinak eltűnését még nem jelentették be.

Német csapatok Benghazitól délnyugatra elfoglaltak egy megerősített angol támaszpontot

Súlyos angol veszteségeket jósol az elkövetkező hónapokra lord Halifax

A Pesti írja: Cyrenaika angol kezekben lévő fővárosától, Benghazitól 250 kilométernyire délnyugatra német csapatok jelentek meg és — mint hivatalosan közlik — elfoglalták az angolok által megerősített Hel Aggeila támaszpontot. A német alakulatok Hel Aggeila elfoglalása után tovább nyomultak.

Berlinből jelentik: (NTI) A német véderő főparancsnokság közli: A légi haderő március 25-én az Anglia körüli elterülő tengerrészeket elsüllyesztett ezer tonnányi ellenséges hajóteret. Egy kettőezer tonnás hajót Clacton On Sea-tól keletre bombatalálattal elsüllyesztettünk. Egy háromezer tonnás kereskedelmi hajót a Bristol csatorna bejáratánál pusztítottunk el. Greath Yarmouth előtt légierőnk felgyújtott egy 8000 tonnás hajót. New-Muay-tól északra egy 4000 tonnás gőzöst talált ért. A hajó féloldalra dőlt. A Farorszigetektől délre eltaláltunk egy 3000 tonnás hajót. Egy harcrepülőgépünk Dél-Angliában eredményesen bombázta az egyik ipari város gázműveit. Anglia déli partjai felett lezajlott ütközetben egy ellenséges repülőgépet lelőttünk. Az Északi tengeren az egyik előőrszázadunk egy ellenséges torpedó-

repülőgépet elpusztított. Az elmúlt éjszaka az ellenség sem a Birodalom, sem a megszállt területek fölé nem repült be.

(Valahol Olaszországban.) Az olasz főhadiszállás 292. közleménye: A görög harctéren tüzérségi tevékenység folyt. Az olasz légi egységek ismételt bombázták a Develi folyó jobb partján lévő ellenséges táborhelyeket, raktárakat és hadtápközpontokat. Észak-Afrikában az olasz és német repülőgépek bombázták az ellenség gépesített osztagait. Március 25-re virradó éjjel az el-

lenség támadta Tripoliszt. Vadászgépünk ismételt megvámadták Iraklion krétai támaszpontot. Egy ellenséges repülőgépet a földön felgyújtottunk. Ellenséges gépek támadták az Egei-tengeren lévő támaszpontunkat. Több sebesülést okoztak Kelet-Afrikában, Kenennél elkeseredés; harc folyik. Gala Sidamo szakaszán ismét visszavertük az ellenség kísérlését, hogy kikerőszakolja a Davuson való átkelést. Kerren felet légiharcban lelőttünk egy ellenséges repülőgépet.

„A legközelebbi hónapokban versenyfutás lesz”

Newyorkból jelentik (NTI): Lord Halifax washingtoni brit nagykövet a „Zarándokok társaságának” washingtoni klubjában hosszabb programbeszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államoknak fokozott mértékben kell segítséget nyújtani. Kijelentette, hogy a jelenlegi háboruban két világnézel harcáról van szó. Anglia most életéért és szabadságáért harcol. Mint mondotta, a szabadság és a demokráciák elvei

most komoly veszélyben forognak. Kifejezte nézetét, hogy a következő hónapokban súlyos veszteségek lesz Angliának. Angliának sürgősen szüksége van a védelmi berendezések kiépítésére. A legközelebbi hónapokban versenyfutás lesz.

— Nem kételkedem abban, — fejezte be fejtegetéseit, — hogy Anglia amerikai segítséggel meg fogja nyerni a versenyt.

József Ferenc főherceg előadása a magyar nép örök életforrásairól

Kétzeresen is ünnepnapja volt kedden Nagyváradnak. A templomokba és templomokból áradt a közönség Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe alkalmából. Kinn az utcákon színes elevénységgel folyt a nőgyógyászok gyűjtése az árvízkarosultak javára. És az egész város arcán látszott a vendéglátás öröme, hogy itt tisztelhetjük körünkben József Ferenc főherceget, ki előadás tartására jött el Nagyváradra.

Az előadás ott volt a Katolikus Kör disztermében, hová délelőtt fél 11 órára gyülekezett a közönség, mely a termet és a karzatot zsúfolásig megtöltötte. A rendet nagyszerűen megszervezett rendezőség tartotta fenn, gondoskodva figyelmesen, hogy ne csak a meghívottak, de a tömegesen jelentkező többi érdeklődők is kellő elhelyezést találjanak. Egészen új képet adott a közönség, melyben túlnyomó volt az ünnepi magyar öltözetűek sokasága, s ebből is finom előkelőséggel kicsillogott a honvédség vezető tisztjeinek egyenruhája, aztán halk virágdíszként hatott ebben az együttesben a hölgyek megjelenése. Hivalkodás nélküli emelkedettség és szépség volt ebben a képben, mely akármilyen újszerűen is hatott, mégis a régi ismerősök egymásra találását hirdette, ennek a meleg hangulatát öntötte végig a termen.

A főispán üdvözlése

Mikor József Ferenc főherceg megjelent a teremben, az egész közönség ezrelék melegséggel tapsolta őt és fölkéccsel üdvözölte. Az emelvényen fehér vászon háttérrel töltötték ki a színpadot, s előtte állott az előadói asztal. Csakhamar odalépett a főherceg. Sugár és daliás alakja, gondolkodó szép arca, eleven csillogású tekintete mind olyan uralkodó erővel és vonzással hatott. Honvédtiszti egyenruháján csillogott a vitézi jelvény, s egynéhány magasabb érdemjel mellett a barna föld mély színével vált ki a háborús szolgálat vaskeresztje. Czifra Kálmán biharmentyű főispán köszöntötte őt a közönség nevében, megemlékezvén róla, hogy a főherceg és családja mindig együtt élte át velünk a magyarságnak nemcsak a jósorsát, hanem a megpróbáltatásait is. A közönség sorából taps hangzott föl a megállapításra, a főherceg hálás mosolygással hajtott fejet. Aztán válaszolt a köszöntőre:

— Régi szavak megújulásának a zenéjét éreztem a főispán úr szavai-ból. Emlékezem rá, hogy a világháborús küzdelem sorban ott találtam a főispán urat. Annál jobban esik, hogy annyi megpróbáltatás után, most a magyar nemzet újjáéledése napjaiban ismét üdvözölhetjük egymást.

A főherceg, mint előadó.

A közönség mindenesetre különleges érdekességnek képzelte, hogy egy királyi család tagja most előadást tart neki; hogy a világtörténelmi jelentőségű Habsburg-ház magyar ága most mintegy odahajol föléje. Azonban ezen az érdekességen is túlmenő lelki élményben volt része. Az előadó főhercegből mintegy eltűnt a főherceg, a miadenek fölött álló magyar, akit a szertartásosság tesz ünneppeltté.

Helyette megjelent a lelkek apostoli szavú nagy embere, aki Budapestnek, mint fűrdővárosnak a témájából a magyar múlt és magyar jövő képeit bontotta ki elbájolóan, biztatóan, hitet adó hittel és rajongásra ragadó elragadtatással.

Nincs semmi póz az előadásban. Ahogy a jegyzetekkel telt papírlapokat fölveszi és helepillant s ahogy ömlenek halk csengésű bariton

hangon a szavak, az mind olyan közvetlen és természetes. Ahogy egy-egy gyors fejtegetés végső következtetéséig kihozza, szeméből kilobban a megvilágosító tűz, hangjában van valami rakétacsattanás, hogy minden tökéletes világosságban és fényes melegségben áll a hallgató előtt. Lenyűgöző az egész előadás, egy óra hosszánál is tovább tart, de mindig újszerű fordulatok keltik föl az érdeklődést és senkire tud elfáradni a figyelésben. Nincsenek szószoki hatásra törekvő kiélezések, mégis sűrű fölé-

Szent István korához hasonló helyzet. A magyarság: vezérnép

Körülbelül ez volt a kiinduló pont és keret, amiről a főherceg szólt. De ebből a keretből messzi sugárzással kitértek a kapcsolódó gondolatok. Összeomlásunk vázolásakor beszélt a főherceg a rossz békeszerződésről, hogy ennek büntetése a mostani világháború. De megszerztük a nagy tanulságokat és követni fogjuk.

Nagy világeszmék áramlanak, melyek átalakítják a föld társadalmi strukturáját. Nem maradhatunk el a világejlődésből. Helyzetünk egészen hasonló Szent István korához. Akkor is a németrómai birodalom nyugati nagyhatalma és a bizánci uralom keleti nagyhatalma között állott a pogány magyarság életkérdése.

A magyarság őseréjét meg kellett tartani. Szent István a német lovagok segítségével törte le azt az idejelt túlzást, amit a pogányság jelentett. Nagy szevedésbe került ez, de mégse törtünk össze, hanem a nyugati kereszténységbe ölelkezve megmaradt a magyarság népe, nyelve, jellemereje és küzdeni tudása a kereszténységért. Így lett vezérnép a Duna-Tisza közén a magyarság a többi idegyűjtött nép között. Szent István gondolata az volt, hogy a soknyelvű ország nem gyöngye, ha vezető népe erős keresztény tud lenni. Kelet és nyugat nagy eszmeáramlásai között a magyarságnak ma is csak olyan választása lehet, mint ahogyan Szent István a nyugati kereszténységbe támaszkodva mentette át a magyarságot a 900 éves fennmaradásra.

déssel, önként robban ki a tapsolás a közönség lelkéből. Ha főherceg nem lett volna is, a vitéz és doktor József Ferencből kitört az előadás során a vezéri hivatás és a királyi fűnség.

Budapest, a 2000 éves fűrdőváros.

Előadását Budapestről, mint fűrdővárosról tartotta. Visszapillantást vetett, hogy a fűrdővárosi megnevezést már a rómaiak megkezdették, s így 2000 éves kulturális múlt áll mögötte. Nagy Lajos és Mátyás király korszakában is nagy volt az érdeklődés a budai hővizű fűrdők iránt; maga Mátyás is ott gyógykezelte magát a hadjáratokban szerzett hűléses betegségei ellen. A török uralom a budai hőforrásokon az akkori időknek megfelelő világhírű fűrdőket létesített. Legújabb időkben, a közel-múlt magyar összeomlásakor öntudatosan rájöttek, hogy a magyar főváros nemcsak belső lelki bajokkal volt aláaknázva, hanem a jószág természeti forrásaival is, ezekkel a hővizekkel, melyek gyógyítást ígérnek az egész emberiségnek. Apponyi Albert kezdeményezésével alakult meg a „Budapest fűrdőváros-Egyesület” intézménye, mely világpropagandát kezdett, hogy a külföldi figyelmét a magyar fővárosba vonzza, s ezen a révén az idegenek közt barátokat szerezzen az elárvult magyar népnek.

zette 900 éven át ezt a hivatást. A főherceg érzelmektől fojtott hangon ismételte:

— Istentől rendelt hivatásom. Csak a magunk gyöngösége, vagy magunkról való lemondás ronthat meg bennünket. Vezérnép vagyunk.

„Huncut kis noták...”

Mikor Budapestnek a külföldiekre ható vonzásáról szólt, mely közvetlenséggel bepillantást engedett családi életébe is. Elmondotta, hogy a Rózsadombon van a lakása. Aztán így folytatta:

— Feleséggel esténként gyakorta elmerülünk a mindenünnen csillagossá váló főváros szemléletébe. Fenn az égen is csillagtábor, lenn a földön is. Alattunk mormol a Duna örök folyása. És a budai hegyek meghitt kis mulatóiban itt is, ott is fölhangzik a dal. Huncut kis noták is, de éppen azért kedvesek...

És csillogó tekintetében megvillant a tréfakedvelő, vidámságra biztató buzdítás. A közönség elbájolva tapsolt ennél a jelenetnél.

A munkások életerejének visszaadása.

A főherceg ezután a munkásokról beszélt, kik az 1700 fokos olvasztótüzek kisugárzó melegében állnak, s hátukat kohók mögötti hideg szél-fúvások érik. Vagy a bányákban őli tüdejüket a nyomott és gázokkal terhes levegő. Vagy éjt-napot fáraduak megfeszített izomernyőkkel. Kell a testi megújulás e folytonos használatások ellen. A németek a „Kraft durch Freude” intézménnyel megoldották az ilyen megújulás problémáját. Ami ezen a révén előáll, az az ország munkaerejének a visszaadása, a munkaképesség meghosszabbítása és megkészeztetése. Amellett

azoknak a névtelen millióknak a testi és lelki egészségét adjuk vissza, akikről elsősorban függ hogy termelés legyen az országban.

A fűrdőket azért kell úgy kifejleszteni, hogy ezek a dolgozó rétegek is rendszeresen használni tudják.

— Szociális nagy érdek, — mondotta a főherceg — hogy közkinccsé váljanak a fűrdőink úgy a fővárosban mint másutt és a most visszatért területeken, s a Székelyföld híres ásványvíz-vidékein is.

A négyszázéves válópör Ausztriával

Ezután átmelegedett a téma az egész magyar nép társadalmi fölérősödésének a birodalmába. A főherceg a következő gondolatmenetet fejtette ki:

— Ausztriával 400 éves kapcsolatban állottunk. Ez idő alatt a bécsi birodalmi eszmébe akarták fölszívni a magyarságot. Német színe volt ennek az összbírodalmi törekvésnek, de valójában nem német uralom volt, hanem a csehek uralma. Bécsben a lakájtól kezdve föl a legfelsőbb hivatalokig cseh volt mindenki.

A mi 400 éves kapcsolatunk tulajdonképpen egy 400 éves válópör volt.

Az Anschluss útján most a német bíró ítéletet hozott ebben, s elválasztott bennünket egymástól. Köszönetet mondhatunk érte a német bírónak.

— Azonban Bécsnek a német birodalomhoz való csatolása ránk nézve további fontos következménnyel is

jár. Még pedig azzal, hogy a Dunatársaság területén

Budapestre toltat az a világpolitikai szerez, melyet addig Bécs betöltött.

A Duna központisága Budapestben foglalódik össze; innen s az Alföld, Dunántúl és Erdély összekötött területéről a Duna útján megy a mi élet-sugárzásunk szinte minden világtáj felé. A Rajnával való összeköttetés útján jóbarátaink, a németek felé, a déli összeköttetések útján a római birodalom irányába, s a déli és keleti irányú Dunafolyás útján a Balkán és a közelkelet országai felé.

— Ebben az új világhelyzetben a jövő béké tőlünk várja, hogy központi helyzetünknek megfelelően tudjunk minden irányban dolgozni és helytállók lenni. Az Alföld és a Dunántúl népének erős munkatudása, a székelyek kereskedői és ipari hajlamai mind biz-

istó előfeltételek, hogy helytállhassunk.

Meg kell találnunk a belső népfajokkal való egészséges keveredést is, hogy edzett és újabb nemzedékek következzenek, s elcsatnyulás elő ne állhasson a jövő nemzedékekben. Így marad a Duna—Tisza tájon népünk vezérnép. Ha magunk szántszándékkal nem gyöngítjük és nem osztjuk meg magunkat, akkor ez a jövőnk biztos.

Nagyvárad ősi kövei. A rongyok.

Végezetül még külön Nagyváradról is szólt. Elmondotta, hogy meglátogatta itt a régi várat.

A kövek ott sok század multját kötötték magukba. Ezek a kövek őrizték a lelket, mely ezt a várost megtartotta magyarnak. Méltó az a terület arra, hogy kiépüljön, megújuljon, történelmi múzeum nyerjen ott elhelyezést, s játszóterek és sétautak legyenek ottan. A felnőttek is, a gyermekek is találják meg ottan multjuk diadalmas megbecsülését, s jelenük vidámságát és megifjító pihenéseit.

Majd arra emlékezett, hogy megelőző este vendéglátó házigazdája, a római katolikus püspökség mostani vezetője mentegetőzve szólt a szégyenségről és lerongyolódásról, ami között most őt fogadnia kellett. Aztán így folytatta:

— Legyenek büszkék a rongyokra, amit a küzdő mult hozott. Ezek a rongyok hirdetik, hogy amit tahnak, az a lélek épen, sértetlenül és tisztán megmaradt...

Eppen most hozzák haza Oroszországból az 1849-ben Magyarországról zsákmányolt honvéd-zászlókat. Ezeket a zászlókat is ronggyá tépték a golyók és a magyar nemzet életéért folytatott harcok. De mégis, sőt éppen ezért a magyar fennmaradás és erkölcsi diadal jelképei. Ezzel a diadalal is hozzák a rongyos zászlókat haza. Nagyváradot is a maga rongyai ezeknek a honvédzászlóknak az erkölcsi magasságába emelik.

Még összefoglalóan utalt arra, hogy a magyar népnek a maga fővárosa és természeti kincsei révén nagy békehivatást kell betöltenie. Fürdőinknek is a világ minden tája felé hivogatóan kell kinyitniok. Ha most harcban is állnak a világ népei, meg fognak békülni és

a nagy béke után Magyarország fürdőinek arra is fel kell készülniök, hogy a harc sebesültjeinek és rokkantjainak gyógyulást és üdülést adjanak. Bármely népből is valók, meggyógyulásban itt nálunk találkozhatnak.

A közönség meghatódottan és hosszasan tapsolt. Azután Soós István polgármester mondott köszönetet a főhercegnek, s utána Budapest fürdőváros gyógyforrásairól és táj szépségeiről vetítettek filmet, amit a közönség az előadás nyomán kettőzött figyelemmel nézett végig. A legérdekesebb mozi-filmnek se volt olyan mély és tanulságos hatása, mint ennek.

Dr. Paál Árpád.

Ami a virágnak a napfény, az a száraz arcnak a Farkas féle „STELLA“ krém
Kapható Farkas István „APOLLO“ drogériájában
Nagyvárad, Rákóczi út 7/B.

Első kapavágás a váradi vár feltárásához

Irta: PAPP LAJOS

József Ferenc királyi herceg tegnapi előadásában megható szavakkal emlékezett meg a nagyvárad-i várban tett látogatásáról. Arról beszélt, hogy nemzeti zarándokhelyé kell kiépíteni „Erdély kapuját”. Ebből az alkalomból közöljük Papp Lajos cikkét a várról és a vele kapcsolatos kérdésekről. (Szerk.)

Nagyvárad felszabadulása óta, a város fejlesztési és idegenforgalmi tervekkel kapcsolatban, egyre többször találkozunk a váradi vár feltárásának komoly szándékával.

Nemzeti történelmünkben 1848-ban jutott utoljára némi kis szerephez az akkor is már romokban álló vár, mert itt öntötték, a messzi vidékekről is idezállított harangokból, a „Ne bánts a magyart!” felirattal ágyúkat. Itt gyártották a löport, itt kovácsolták a szuronyokat és a kardokat a nemzeti függetlenségért küzdő honvédek számára. A mindenre gondoló Bécsnek jó oka volt elősegíteni a vár körülpítését és ezáltal annak észrevétlenül eltüntetését.

Tervük és elgondolásuk tökéletesen bevált, mert a polgárok szemei elől egyébként is elzárt nevezetes történelmi emlékünktől, már csak helyrajzi meghatározás élt a lakosság tudatában, de ezzel kapcsolatban senkiben sem merült fel történelmi gondolat-látsítás. Igen, ha ez a vár, még romjaiban is nagyszerű voltával, szabaddon és hozzáférhetően, robusztus felkiáltójelként állott volna itt minden időkben a polgárok szeme előtt, akkor nem cserélték volna fel oly könnyen a nemes és büszke „Erdély kapuja” nevet, a minden nemzeti öntudatot nélkülöző „Pecepartii Páris”, „Köröspartii Athén”, „A vér városa” elnevezésekkel.

Valljuk meg őszintén, sok mindenre voltak itt büszkék az emberek, legalább is azok, akik a várost „jelentették”: Párisra vetekedő legnyugatibb kulturánkra, a Váci-utóval versenyző kirakatainkra, hölgyeink toalettijére, korzónkra, kávéházainkra, klubjainkra — bár néha őszinteségi rohamaikban beismerték, hogy mind ez csak „pakfong”, de sohasem büszkélkedtek a szereppel, ami Várad a magyar nemzet történetében betöltött.

Városunk újjáépítőinek

tervei között én a vár feltárását és közkinccsé tételét üdvözlöm a legnagyobb örömmel. Nem valami romantikus, vagy szentimentális érzés készített erre, hanem nagyon is reális megfontolás. Az utóbbi évek történelmi eseményei élesen világították rá az örök törvényre, hogy az idők viharával csak az olyan nemzetek tudnak dacolni, amelyeknek messze és mélyreható gyökereik, multjuk, történelmük van. Az a nemzet, amelynek nincs történelme, olyan, mint a fa, amelynek nincs gyökere. A dicső, vagy szenvedéssel teli történelem pedig csak annak a népnek adhat öntudatot, vagy fogcsikorgató kitartást, küzdenitudást, amely azt a történelmet ismeri is.

Mennyire ismerheti egy olyan ember a hazája, a nemzete történelmét, aki még a saját városa, szülőföldje történelmét sem ismeri? Az érzéseknek milyen mélyreható gyökerei fűzik azt az embert ehhez a városhoz, akinek számára ez csak „Pecepartii Páris”, vagy „Köröspartii Athén” és nem „Szent László városa”, vagy „Erdély kapuja” és nem az a hely,

amelynek földjét az itt porladó nagy királyaink hamvai és az ősi vár vedelmében itt kiontott tengernyi magyar vér tesztek szentté és örökre, elvitathatatlannul magyarrá?

Hálás tisztelettel köszöntöm mindazokat, akik a váradi várat vissza akarják adni a magyar népnek, de elsősorban a város lakóinak. Meggyőződésem, hogy áldozatkész és lelkiismeretes munkával rendkívül becses kincseket hozhatnak itt felszínre. Nem éppen aranyra gondolok: annál értékesebbre. A hősiesség és hazaszeretet drága ékköveire, ezeknek talán egy rozsdás kardpengében érzékelhető emlékeire, bizonyosságaira.

Ki kell ásnunk a szomorú emléktemetőből az olyan dicső neveket is, amelyek a vaskos történelmi könyveinkben nem szerepelnek, bár aranybetűkkel kellett volna feljegyezni oda. Ilyen például a Rákóczi László is. Ki tudja a váradi várközül, hogy a hazaszeretet és önfeláldozás eme legendás hőst milyen kapcsolatok fűzik a váradi várhoz? Bizony ezt nagyon kevesen tudják. Tegyük meg tehát mi az első kapavágást — ennek a történelmek az ismertetésével — a vár feltárásához, úgy, ahogy Bunyitay írta meg azt.

Rákóczi László,

mikor fejedelmi unokatestvérére, György, Nagyváradon meghalt (1660. június 7-én), Nagyvárad pedig a török hatalmába került (1660 augusztus 28-án), 24 éves fiatalember volt, gazdag városi főispán, boldog férj és két leánynak atyja. De mióta Nagyvárad a kereszténység s a magyarság végvára, amint Rákóczi László is hitte, az ő unokatestvérének, György fejedelemnek hibája miatt elveszett: azóta sem rang, sem gazdagság, sem boldog családi élet többé ki nem élgettek. Az ország legfelsőbb hárszélén, Zbórón lakott, de lelke a lával Kárpátok aljáról is ide járt a Sereb-Körös tájaira, tündöbve a gyászson, mely családját s a kereszténységet érte s várva az órát, melyben Várad megszabadul. De az óra késelt. Már négy év telt el s Várad

megszabadításáért nem történt semmi s a politikai körülmények alakulása azt mutatta, hogy országosan nem is fog történni.

Rákóczi László első volt, aki felébredt. A szigetvári vértanúk fenséges példája (ebben az időben már közkezen forgott Zrínyi „Szigeti veszedelme”) felkelté lelkében és megértelte azt az elhatározást, hogy megszabadítja védszentjének, Szent László királynak városát, vagy meghal érte.

Szövetkezett néhány lelkes főúrral. Köztük volt a gr. Károlyiak egyik őse, István is. Rákóczi László és társai azután a szatmári őrségből magukhoz vettek kétszáz önkéntest s mindnyájan parasztruhába öltözködve megindultak Várad felé. A tervük az volt, hogy meglepetéssel kerítik hatalmukba a várat.

A pünkösdi nagyvadász

május 27-én, 1664-ben volt Nagyváradon. Török, görög kereskedők s vidéki parasztok sokan eljöttek erre a vásárra. Rákóczi László és társai ezt az alkalmat használták fel: a városhoz vezető különböző utakon a vásárra menők közé vegyültek s más-más kapun el is értek szerencsésen a vár előtti piacra. Itt azonban, meglepetéssel kevesen voltak, mert a törökök fegyvert ragadtak. Gondolkozára nem volt idő. Rögtön, vagy előre kellett törni, vagy vissza. Rákóczi az első választá. Csapatával megindult a vár hídjá felé, maga előtt vágva, úzve a törököket, hogy hátukon ő is bejusson a várba. Már közel járt a kapuhoz. Ekkor egy lövés dördült el s ő összerogyott: lelket Gabriel arkangyal „Földrül fölemeli gyönyörű szárnyával.”

Társai közül vele együtt mintegy negyvenen estek el; a többiek részint fogságba jutottak, részint elmenekültek.

Az új utcaneknek terve már elbűszült, de talán még mindig nem késelt el az a szerény javaslatom, hogy a várkapuhoz vezető utcákba nevesítsék el Rákóczi Lászlóról. Így előfordulhat, hogy egyszer egyszer megkérde valaki: ki is volt az? És akadnak, akik emlékezni fognak erre a történetre.

Antonescu ismét kirohant a bécsi döntés ellen

Szerinte addig nem lesz nyugalom Európában, míg a román népnek igazságot nem szolgáltatnak

Bukarestből jelentik: (Orient Rádió) Antonescu tábornok államvezető, a január 21-iki zavargások során elesett katonák családtagjainak segélyeket osztott ki. Ebből az alkalomból beszédet is mondott, amelyben, többek között a következő kijelentéseket tette:

— Sem én, sem a nép nem fogadja el véglegesen ezt a helyzetet, amelyet kialakítottam és amely előtt meg kellett hajolnunk. Sohasem lesz nyugalom Európa e szögletében, sem pedig igazság, amíg a román népnek nem szel-

gáltatnak, vagy amíg saját maga nem szolgáltat igazságot magának. Ez az igazság meglesz ezt hirdetem én is velem együtt mindazok, akik Romániáért életüket áldozták. A román nép tudja, hogy mi a becsület és azt tiszteletben is tartja. De elvárja, hogy az ő becsületét is tiszteljen tartásák.

Tiszay Kálmán

épület és műbátorasztalos
Nagyvárad, Verbóczy-u. 4. sz.

Lemondott Graziani tábornagy olasz vezérkari főnök, Libia kormányzója

Német részről tovább folyik az angol hajóhad tervszerű pusztítása

Rómából jelentik (MTI): Graziani tábornagy, az olasz haderő vezérkarának főnöke, Libia kormányzója és az észak-afrikai olasz haderő főparancsnoka, saját elhatározásából lemondott tisztségéről. Helyébe vezérkari főnökké Mario Roatta tábornok-államtükért, Libia kormányzójává és az északafrikai olasz haderő főparancsnokává Italo Garibaldi tábornokot nevezték ki.

A kiürített Neghellit megszállták a britek

Az olasz főhadiszállás keddi, 201-ik közleménye szerint a görög harcokra nem történt újabb esemény. Észak-Afrikában, Syrtra környékén angol repülőgépek bombákkal és géppuskatűzzel támadták az olasz csapatokat. Néhány sebesülés történt. A Földközi-tenger keleti részén olasz repülő torpedólovással eltaláltak egy nagy csapatszállító gőzöt és több más hajót bombáztak. Kelet-Afrikában Keren körül tovább folynak a harcok. Dzsisziga szakaszán az olasz csapatok szívósan ellenálltak az erős ellenséges nyomásnak. A kiürített Neghellit a britek megszállták. Galla és Sidama környékén egy ellenséges támadást az olaszok visszavertek és súlyos veszteségeket okoztak a támadóknak. Angol repülőgépek megtámadták Asmarát.

A M. T. I. jelentése szerint kedden délelőtt egy német repülőgép megtámadott és megrongált egy öt ezer tonnás kereskedelmi gőzöt Skóciától északkeletre.

Sikeres német támadások angol hajók és katonai célpontok ellen

Berlínből jelentik: A német véderő főparancsnokság keddi jelentése szerint az Északi tengeren egy torpedó-

hajó lelőtt egy Bristol-Blenheim repülőgépet. A német tengerészeti tüzérség Dover környékén sikeresen tüzállá vett hajóösszevonásokat. Délangliai repülőtereket hatásosan bombáztak a német repülőgépek. A Földközi-

Németország Izlandot is bevonja az Anglia körüli hadműveleti területbe

Egyre súlyosbodik a sztrájk-helyzet Amerikában. Teljes benuulás veszélye fenyegeti Csikágó gazdasági életét

Berlínből jelentik (NTI): Hivatalosan közlik, hogy Izland dán szigetének angol csapatok részéről történt jogtalan megszállása óta angol hajók ismétellen megkísérik, hogy Izlandot haditámaszpontnak használják fel. Ez a körülmény arra kényszeríti Németországot, hogy Izlandot is bevonja az Anglia körüli hadműveleti területbe. Az Izland felé tartó hajók

ennek következtében veszélynek teszik ki magukat és az ebből származó károkért Németország felelősséget nem vállal.

Washingtonból jelentik (NTI): Roosevel, hir szerint, a 25-ik delkőrig szándékszik kiterjeszteni a semlegeségi zónát. Ez lehetővé tenné, hogy amerikai hajók egészen Európa határáig kísérik a hajókaravánokat.

Súlyos összeütközés sztrájkoló munkások és sztrájk török között

Rómából jelentik (Stefani): New-yorki jelentés szerint a pennsylvaniai Bethlehem Acélművek gyártelepein a sztrájk következtében annyira súlyosbodott a helyzet, hogy a rendőrség már nem ura a helyzetnek és az állam beavatkozását kérte. A kormányzó felkérte az állami békéltetőbizottságot, hogy a lehető legsürgősebben vessen véget a sztrájknak, amely erősen veszélyezteti az Egyesült Államok érdekeit.

Csikágóból jelentik (NTI): Az International Harvester Company, az Egyesült Államok legnagyobb mező-

gazdasági gépgyáranak munkásai hetek óta sztrájkban állanak. A sztrájkoló munkások és a sztrájk török között tegnap súlyos összetűzésre került sor, melybe a rendőrség is beleavatkozott. Az összeütközéseknek mindkét részről, valamint a rendőrség részéről is számos sebesültje van. A CIO szakszervezet sztrájkoló munkásai megrohanták a munkából hazatérő sztrájk töröket. A CIO szervezet a társaságnak mind a bizenhat gyárában ki akarja mondani a sztrájkot, amivel Csikágó gazdasági életét valószínűleg megbénítanák.

Negyvennyolcas honvéd volt a nagyapám

Azok a magyar zászlók, amelyek most hazatértek Oroszországból. Emlencvenkét esztendő után, mély ünnepi hangulatot támasztottak a lakásban. S a régi, tépett negyvennyolcas zászlók lobogása mögül feltűnik a nagyapám jóságos, fehér hajjal koronázott arca, a barna honvéd attila fölött s hallom mély csendes hangját, amint Bem apóról s a piskii harcokról mesél. Mert hogy negyvennyolcas honvéd volt a nagyapám és Bem apó segédtisztjeként harcolt a magyar szabadságért Erdély földjén. Bujdosott ő is Világos után és hosszú idő múlva, amikor megrokkant, a sorokasári-utj Honvéd Menházban lakott egy szép fehér teremben, két másik volt negyvennyolcas tiszttel együtt. Onnan járt be Budapestre vasárnap délutánokon és alkonyatig mesélgetett nekünk Bem apóról, Petőfiről és a szabadságharc sok érdekes mozzanatáról. Gyermekkorom legnagyobb ünnepe volt ha kimehettünk mi is a Honvédmenházba. Egész utazás volt a villamoson a Közvágóhidig és onnan kis vonaton a Menházig. Szerettem azokat a fehérhajú öreg bácsikat, akik kék puha sapkát és barna attilát viseltek piros zsinórral és olyan sok érdekességet tudtak mesélni negyvennyolcóról, a szabadságharcokról... Velük utaztam agyura úlve, kóhos szekerek gyékényfedele alatt; bujdosom a Bach korszak üldözése elől s végül kikötöttem az egykori hősök honvédmenházbeli fehér szobáiban. De ott is hallottuk Bem apó és Damjanich vezényszavait, kard villant a kezünkben és kartácsra igazítottuk az agyunkat, hogy a magyar szabadságot halálunkig megvédjük. Aztán a nagyapám is elment egy napon Bem apó és Nagy Sándor után az égi hadseregbe. Most bizonyára a felhők közül nézi az ő zászlóik diadalmas hazatérését. Vajjon melyik zászló alatt harcolt a nagyapám? Csak ő tudná ezt megmondani és ő már nagyon régóta nem mesél nekem. Pedig úgy szeretném tudni, hogy legalább a tekintettel körülölelhessen a nagyapám egykori zászlóját. (H. S.)

Befejeződött a német-szovjet áttelepítési egyezmény végrehajtása

Moszkvából jelentik: A Szovjet T. I. tegnap a következő hivatalos közleményt adta ki:

Január 10-én Rigában és Kaunasban szovjetorosz-német egyezményt írtak alá, német állampolgároknak és német nemzetiségű személyiségeknek a litván, észt és lett szovjet köztársaságok területéről Németországba való áttelepítése, valamint litván állampolgárok, litván, orosz és fehérorosz nemzetiségű személyek Németországból és a korábbi Memel, Suwalki vidékről Szovjetoroszországba való áttelepítéséről. Az egyezmény alapján említett személyek, amennyiben áttelepedni szándékoznak, az egyezmény megkötése óta eltelt kettő és

fél hónap alatt átköltöztek Németországba, illetve Szovjetoroszországba. Az egyezményben szereplő idő március 25-én lejárt. Németországból és Memel és Suwalki vidékről összesen 21 ezer 343 litván és orosz költözött át Szovjetoroszországba. Litvániából, Lettországból és Észtországból összesen 67 ezer 805 személyt telepítettek át Németországba. A német területen működő szovjet áttelepítési szervek és a Szovjet területén működő német áttelepítési szervek március 25-én visszatértek Szovjetorosz., illetve Németországba. Az áttelepítési munkálatok a január 10-én megkötött egyezményvel összhangban folytak le.

Visszavonták fellebbezésüket a nagyszalontai asszonyok

Nagyvárad. Saját tud. Lapunk pen- teki számában beszámoltunk annak a hét nagyszalontai munkásszónynak magzatelhajtási bünperéről, melyet a törvényszék büntetőtanácsa tárgyalt. Az ítélet — elég enyhén — egy-egy hónapi börtönt állapított meg, de ezt az ítéletet is megfellebbezték a vádlottak.

Most érdekes fordulat állt be ebben az ügyben. Szerdán délelőtt ugyanis az összes elítélt vádlottak megjelentek a nagyváradai törvényszékes és előadták, hogy a fellebbezést visszavonják s meg akarják kezdeni büntetésük ki-

töltését. Az ügyésznek tudomásul vette a bejelentést és intézkedést a letartóztatás foganatosításáról.

A mozgóképszínházak műsora

Belvárosi: Ida regénye.
Korona: I. A dzsungel hőse. II. A motoros ördög.
Apolló: A Manderley ház asszonya.

Hirdessen a Magyar Lapokban

SZÁNTAY JÁNOS

kalapüzeme, új helyiségében Bazár-épület, színház oldal. Telefon: 12-87. Régi kalapját ujjá varázsolja.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD.
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30.
 félévre 15, egy hóra 2.50 pengő
 Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.

Wéstratokat nem örünk meg és nem
 adunk vissza

József Ferenc főherceg kihallgatáson fogadta a Magyar Lapok és az Erdélyi Néplap szerkesz- tőségét

A „Magyar Lapok” és az „Erdélyi Néplap” szerkesztősége még ma is élénken emlékezik arra a magas látogatásra, amellyel József Ferenc főherceg első nagyváradi útja alkalmával látogatott. Jutalom volt ez a magas látogatás a múlt küzdelmeiért és biztatás a jövő harcaira.

A népszerű főherceg élénk emlékezetre vált, hogy mostani itt tartózkodása alatt melegen érdeklődött a két lap sorsa felől. Hétfőn este pedig — a helybeli katonai és polgári előkelőségek részvételével adott díszvacsonya előtt — kihallgatáson fogadta mindkét lap szerkesztőségét. A főherceg a legaprólékosabb részlettelg kérdésközdött a két lap helyzetéről és minden tekintetben a legmesszebbmenő támogatást ígérte meg.

Telefonáljon 27-33

Villamosági cikkekre legolcsóbb
 ajánlatot kapja
Vacsi és Dobribán

Felhívás a római katolikus tűzharcosokhoz. Minden bajtársunkat felkérjük, hogy a húsvéti szentáldozás és szentáldozásban testületileg vegyenek részt. Folyó hó 29-én, szerdán este 7 órakor gyülekezünk a kapucinus atyák templomában és vasárnap reggel fél 7 órakor lesz a közös szentáldozás. A tűzharcosokat reggelivel vendégelik meg a kapucinus atyák. — Kérjük azokat a katolikus bajtársakat, akiket valamilyen okból még nem avattak fel, színtér csatlakozzanak hozzánk, hogy így együtt adhassunk hálát a Mindenhatóknak feltámadásunkért. A részvétel bejelentését kérjük lehetőleg pén-tek estig az irodánkban egy névjegyen, vagy hasonló kis papírra felírva beadni. Elnökség.

MEZŐGAZDASÁGI NÖVÉNYEKET TERMESZTENEK RÓMA PARKJAIBAN. Róma kormányzója elrendelte, hogy a háború időtartama alatt a Villa Borghese, a Villa Pamphili és a Castel Fusano környékén lévő parkokban és nyilvános kertekben — mintegy 400.000 négyzetméter területen — babot és burgonyát kell termeszteni.

A Károly csapatkereszt igazolása. Nagyvárad. Saját tud. A világhéboruban résztvevő honvédek Károly csapatkereszt igazolása holnap, csütörtökön este 6-8 óra között történik meg a katonai parancsnokság közbejöttével a Rákóczi u. 11. számú ház emeleti helyiségében (Széchenyi vendéglő.) A honvédelmi akadémia megjelentetése a bajtársi kötelesség jegyében elvárja a Vezetőség.

Üngyujtók újra kaphatók TISZAY órásnál Rákóczi-ut 6.

BALÁZS ÁRPÁD NÓTASZERZŐ TEMETÉSE. Budapest, a MOT. jelenté: Kedden délután nagy részvét mellett temették el a Kerepesi-temetőben Balázs Árpád nyugalmazott rendőrfőkapitányhelyettes, az országos híró nótaszerzőt. Az egyházi szertartást Ravasz László református püspök végezte. A temetésen több búcsúbeszéd hangzott el. A gyászkorus után a cigányzenekarok az elhunytak „Itt hagyom a falutokat nemsokára” kezdetű nótáját játszották el.

Özv. Iosonczy báró Bánffy Kázmérné temetése. Kolozsvárról jelentik: Erdély egész előkelő világának nagy részvételével ment végbe Kolozsváron báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter édesanyjának, özv. Iosonczy báró Bánffy Kázmérné sz. tarcsafalvi Pálffy Mária temetése. A szertartást Kiss Elek dr. unitárius egyházi főjegyző, püspökhelyettes végezte.

A főtisztelendő Piébanos urak figyelmebel Falu helyen sok jóra való, fiatal leány szeretne szerzetesnő lenni, de nem tudja, hová forduljon kérelmével. Felkérjük azért a főtisztelendő Piébanos urakat, sziveskedjenek az ilyen jóindulatú és magukban a zérda életre hivatást érző, egészséges, erőteljes, erkölcsös leányokat kérésükkel a kolozsvári szentferenczi nővérek főnöknőjéhez irányítani, aki több ilyen leányt fölvesz jelöltnek és kiképezett betegápoló nővérek. Ezért csak olyan pályázók, aki a betegápolás nehéz munkájára kedvet és hivatást érez magában. A kérvényezők pontosan írják meg a saját címüket is, hogy a választ rendszeren elküldhessük saját címükre. A felvételtől vagy fel nem vételtől mindenki külön értesítést kap. Ezen értesítés előtt senki se jöjjön személyesen Kolozsvárra, mivel esetleg fölösleges kiadást okoz magának. Aki közlelőbbit akar megtudni, forduljon az alábbi címhez: Szentferenczi Nővérek Tisztelendő Főnöknője, Kolozsvár, Klinika.

Villamos felszerelési anyagokban vezet

Vacsi és Dobribán
 Telefon 27-33

70.000 MUNKÁS DOLGOZIK A FIAT-GYÁRAKBAN. Az olasz Fiat-művek most tartott gyűlésén kitént, hogy jelenleg 70.000 munkás dolgozik az olasz Fiat-gyárakban, hogy előlssa a hadsereget motorokkal. Mint a hadviselés mai motorizált voltára jellemző tény említik az olasz lapok, hogy 1941-12-ben, az olasz-török háború idején, mindössze 3000 munkása volt a Fiatnak.

Jelentkezzenek a vetőmagigénylők. Nagyvárad thj. város polgármestere városgazdasági ügyosztálya ad 9138-1941. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: Értesitem mindazokat a gazdákat akik árpa és zab vetőmagot igényeltek, hogy március 28-án reggel 7 órakor a városmajorban vetőmag átvételére jelentkezzenek. Amennyiben fenti időpontban az eredeti igénylő a vetőmag átvételére nem jelentkeznek, úgy más igénylőnek lesz kiosztva. Nagyvárad, 1941. március 25. Klemens s. k. gazdasági tanácsnok.

A nagyváradi Kereskedelmi Csarnok közleménye. Felhívjuk ismételtén célpókereskedő és iparos tagjaink figyelmét a bőrtalpu lábbeli forgalmának szabályozása tárgyában kiadott rendelet 11. paragrafusában foglalt bejelentési kötelezettségre. E rendelkezés értelmében a kereskedő és iparos köteles 1941. március 12-iki készletét az e célra titkári hivatalunkban díjmentesen megkapható hivatalos nyomtatványon 1941. március 27-ig a m. kir. Kereskedelmi Hivatalnak (Budapest, V. Széchenyi rakpart 6. sz.) bejelenteni. A bejelentés másolatát a kereskedő és iparos köteles megőrizni és az ellenőrző hatóságnak kívánatra felmutatni. A rendelkezéssel kapcsolatos részletesebb felvilágosítást tagjaink titkári hivatalunkban kaphatnak.

6 művészeti levelezőlap 4 pengő
RÓNA fényképésznél
 Tekei P. utca 4. sz.

A SZERVEZETT HÁZFELÜGYELŐK VÁRADI CSOPORTJÁNAK GYŰLÉSE. Nagyvárad. Saját tud. A váradi szervezett házfelügyelők csoportja a napokban tartotta meg taggyűlését. Ezen a gyűlésen számolt be a budapesti tisztújító közgyűlésen résztvevő titkár és csoportelnök. Fenei elnök ismertette az egybegyűttekkel a budapesti szervezetben tapasztalt fogadatlást, majd rámutatott arra, hogy a fővárosi házfelügyelők milyen egységben harcolnak érdekeikért. Itt is ilyen összetartásra van szükség, mondotta az elnök. Zárószavaiban az egyesület mellett ki-tartásra kérte az elnök a megjelent 150 házfelügyelőt. Beszéde után lelkesen ünnepelték.

CSÜTÖRTÖKÖN KEZDŐDIK A SZIGLIGETI SZEMINÁRIUM. A Szigligeti szeminárium előadás-sorozata a magyar sorskérdésekről ma, csütörtökön (márc. 27.) kezdődik dr. Halky Endre tb. elnök „Miért súlygyűlt a magyarság Trianonba” és Hasznos Imre keresk. isk. igazgató „Mi a szentistváni államesszme?” című előadásaival. Az előadásra a belépés díjtalan. Előadás kezdete pontosan este 6 órakor. Az előadást a városháza dísztermében tartarozása miatt a Kereskedelmi Csarnok dísztermében tartják.

Villamos cikkek nagy raktára

Vacsi és Dobribán
 Telefon 27-33

Kulturünnepély az árvízkarosultak javára. A Nemzeti Munkaközpont kebelében működő Építő Munkások Dalköre és a Sztáray Mihály Református Énekkar vasárnap (március 30-án) délután 6 órai kezdettel közös rendezésben kulturünnepélyt rendeznek a Fűzes utcai Munkásokon dísztermében. Ünnepi beszédet mondanak dr. Szabó Lajos daloskerületi ügyv. elnök és Szabó János felsőházi tag énekkari számok után a Sztáray énekkar műkedvelői előadják a Gyimesi vadvirág című 3 felvonásos székely népszínművet, Zombori Sándor rendezésében. Az ünnepélyre a Szigligeti színház igazgatóságát is meghívta a rendezőség. Szó van ugyanis arról, hogy a kitűnő műkedvelők a színházban is, egy ifjúsági előadás keretében előadják a Gyimesi vadvirágot. Kötelező műsor megváltásából befolyó összes adományokat az árvízkarosultak segélyezésére fordítják.

Mgalakul a Baross Szövetség nagyváradi fiókjá. A Baross Szövetség nagyváradi fiókjá, mint lapunkban már közöltük, a közeljövőben megalakul. A szervezési munkálatok előrehaladtak s a nagy érdeklődésre vált tekintettel a Szövetség a Széchenyi épületben irodát tart fenn, ahol az érdeklődők és belépni kívánók felvilágosíthatnak délelőtt 9-12-ig és délután 4-7-ig. Szervező Bizottság.

Unitárius vallásos kultur-ünnepély Nagyváradon. Március 28-án este 7 órakor a Sal Ferenc utcai Magyar Ház dísztermében vallásos kulturünnepélyt rendez a nagyváradi Unitárius Egyházközség a kolozsvári Unitárius Teológia Akadémia tanárai és hallgatói közreműködésével és a következők műsorral: Gyülekezeti ének. Imát mond: dr. Fikler János teológiai dékán. Egyházi beszédet mond: Izsák Vilmos IV. éves teol. hallgató. Wagner R. Erzsébet imája (énekszóló), előadja: Köntés Béla né sz. Szűcs Ilona, harmoniumon kíséri: Hermann Ius. Ferencz József budapesti lelkész felolvasást tart. Munkácsy: Kité a sziv? Szavajja Sarkady Marika. Imreh Lajos IV. éves teol. hallgató előadást tart. Simó Attila III. éves teol. hallgató szaval. Beszámol a missziós utról: Simén Daniel teol. akadémiai tanár. Kárpáthy P.: Üzenet Erdélyből... szavajja Váry Magda VII. a. óvónőképzős. Dr. Kiss Elek teol. akad. tanár, püspökhelyettes üdvözlőbeszédet mond. Köntés Béla helybeli lelkész záróbeszéde. A belépés díjtalan. Szeretadományokat a nagyváradi Unitárius Egyházközség cöljaira az ajtóon elhelyezett perselybe fogadják.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utána-zák. Ügyeljen, mert minden tabletán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

Folyóirat-szemle

A Hid új számának külön értéket ad Zilahy Lajos „Huszmillió Magyarországi” című cikke. Móricz Zsigmond, Molter János, Asztalos István, Penail István novellákat irtak az új számba. Németh László színházkritikát, Fés Géza könyvkritikát ad. Kodolányi János, Tersánszky I. Jenő, Kassák Lajos F. Rác Kálmán, Gombos Gyula érdekes cikkeket irtak. Fotóriporterek pompás divatrovatok, pályázat, Inyemester receptjei, sok-sok olvasnivaló van még a Hid új számában. Főszerkesztő: Zilahy Lajos. Felelős szerkesztő: Kállay Miklós. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet krt. 7. sz. A lap előfizetési ára: egy negyed évre 6 pengő fél évre 12 pengő, egész évre 24 pengő, mely összegek havi 2 pengővel is fizethetők.

Legjobban szortirozott villamos-sági szaküzlet
Vacsi és Dobribán
 Telefon 27-33

* **Butoraink** országos nérvénekek titka: megbízható minőség, olcsó árak, izlésees forma. „Arta” butorcsarnok Nagyvárad, Pannonia szálló mellett.

Gyorsírást, gépirást

Szabó Ferenc
 okl. írásszaktanítónál tanulhat
 Kossuth L. u. 11. II. em.

Belvárosi mozgóban

Csütörtöktől

Ida regénye

Gárdonyi Géza regénye.
Turay Ida, Jávor, Agay Irén, Gózon, Mály Gerő, Rajnay stb.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
Szerdán utoljára

Beata és az ördög

Csütörtöktől

I. A dzsungel hőse
II. A motoros ördög

APOLLOBAN

Pénteken díszbemutató

Joan Fontaine és Laurince Olivier
filmóriása

A Manderley ház asszonya

Csütörtöktől utoljára: Előmult harangok

"Magyar Lapok" gyűjtése az árvizkárosultakért

Ma a szárhegyi (Székelyföld) tantestület, Asszonyvására, a Majestic börgyár és a Balaskó-vendéglő vezetnek

Hála Istennek, a szeretet lángja magasan lobog a magyar szőkeken! Elmondhatjuk ezt, mert gyűjtésünk mai adatai szerint ismét az egész visszatért országért minden társadalmi rétege jelentkezett. Szegény és gazdag, Székelyország és Bihar, iparos, munkás és földműves magyarok járultak a nemzeti áldozatkésztség olárához. Szárhegy plébánosa, Ambrus József plébános azt írja, hogy „az árvíz sújtottak javára eszközölt perséyzés eredményét segítő szeretettel küldjük és további lehelő támogatást ígérjük.” Isten áldja meg őket gyönyörű szándékukkal.

A Majestic börgyár tulajdonosának és munkásainak adományai további csatlakozást jelent a nagyváradi munkásság példaadó magatartásához. Példájuk legyen buzdítás azok számára, akik még nem értették meg a ma legnagyobb parancsát.

Eddig gyűjtésünk 6466.46 P

Ujabb adományok:

Balaskó vendéglős, Nagyvárad 40.— P

Balaskó vendéglő pincérei, Nagyvárad 10.— „

Motzen Sámuel „Majestic” börgyár tulajdonosa és munkásai: „Majestic” börgyár. Motzen Sámuel, Nagyvárad 50, Beran Ferenc 5, Lukics Mátys 1, Ácher Antal 1, Bodongh Elek 1, Kutron Péter 1, Mayer Walter —50, Bodó Sándor I. 1, Harangi Károly 1, Heller Béta 1, Kecskeméti Gyula —50, Marian Ambrus —50, Szénási Sándor —50, Göndör Gyula —30, Komócs Gyula —50, Kata Gyula —50, Göndörné —30, Nagynéni —50, Kissné —50, Szilágyi Károly 1, Trelencz Rudi 1, Dietze Rudolf 1, Copotcné —50, Csató Julia —50, Stejgerné —50, Kata Gyuláné —30, Bodó Sándor II. —50, Matuláné —40, Terebeczné —40, Kovács Ilonka —30, Utariné —30, Kigyósi —50, Mészár Zsuzsika —50, Szécsényi Mária 1, Kulcsár Mária —50, Főrizs Gábor —50, Veres Sándor 2, Beran Alfréd 2, Sauder György 1, Velmanné 1, Csató Ferenc 5, Bösenwirth József —50, Papp Sándor 1, Vertán Albert 2, Kerekes Viktória 3, Junger Jakab —70, összesen 9450 P

Elegáns

kosztümöket, kabátokat készít

TOTH

nőiszálló

Beöthy Odön utca 7.

Az Asszonyvásári római katolikus hívek gyűjtése: Steib Guidó plébános 5, Steib Mária 5, Fecser Márton kántor-tanító 1, Tamásy Béla ny. jegyző 1, Rollinger Pál malomtulajdonos 5, Sebestyén Imre —20,

Nagy József —40, Nagy Sándor —30, Visó Józsefné —16, Kiss Sándor —30, Nagy János 1, Barta József —30, Papp Mikilós —50, Erklein Lajos 1, Nagy Kálmán 1, Lédéli Márton —30, Müller János 2, Jai József —20, Kovács György —20, Hajdel Imre —50, Sebestyén József —50, Merz Sándor —50, Gacsádi Sándor —50, Bartha Józsefné —50, Farkas Károly —20, összesen 27.56 P
Szárhegyi tantestület által rendezett március 15-i ünnepély gyűjtése 115.20 „
összesen 6753.72 P

Pétain tábornagy együttműködést óhajt a diadalmas Németországgal

— mondotta de Brinon, francia nagykövet

Párizsból jelentik: (NTI) De Brinon nagykövet a francia kormány főmegbízottja, a megszállt területeken nyilatkozott a párizsi újságírók előtt a legutóbbi vichy-i utazásáról. Kijelentette, hogy vichy-i utjának az volt a főcélja, hogy Petain tábornagyot tájékoztassa a megszállt területek viszonyairól és hogy utasításokat kapjon. Petain tábornagnak egyetlen gondja van: az ország sorsa. Petain tábornagnak az a meggyőződése, hogy Franciaországnak részt kell vennie

Európa újjarendezésének megteremtésében és ezért azt óhajtja, hogy ezen a téren együttműködést létesítsen a diadalmas Németországgal. Petain tábornagyot felháborítja bizonyos propagandának suttogása, amely szerint ő egyet ért egy áruló tábornok mozgalomával.

De Brinon azt hiszi, hogy rövidesen meg lehet állapítani, Petain milyen világosan fog állást foglalni. A tábornagy együttműködni kíván a montoirei találkozó szellemében.

A Székely Hadosztály Egyesület nagyváradi főszéke József Ferenc főhercegnél

(Nagyvárad, saját tud.) A Székely Hadosztály-Egyesület nemrég megalakult nagyváradi főszéke nevében küldöttség tisztelgett ma délután a Nagyváradon tartózkodó József Ferenc főhercegnél. A küldöttséget az egyesület elnökségi tagjai, u. m. dr. Paál Árpád országgyűlési képviselő, főszervező, dr. Szotyri Nagy Dezso kir. pénzügyigazgató, dr. Czeglédy Miklós kir. közjegyző, Lőrinczi Mózes tanár és dr. Gergey Ferenc ügyvéd vezették. Nevükben dr. Paál Árpád elnök mondott köszönetet a főhercegnek a székelyek iránt tanúsított meleg szeretetért, melyet úgy a főherceg, mint édesapja a székelyek minden ügyének a felkarolásában állandóan tanusít. A főherceg zivélyesen elbeszélgetett a küldöttség tagjaival, meghatottan emlékezett a Székely Hadosztály önfeláldozó tényeiről s hangoztatja, hogy a székely nép társadalmi és gazdasági erejének a felfokozásában látja az erdélyi magyarság jövőjének legjobb biztosítékát. Külön érdeklődött, hogy a „Diák-kaptár”-mozgalom hogyan fejlődik s mikor hallotta az eről való jó híreket, nagyon meleg örömmel vette azokat tudomásul. Aztán ismétellen kifejezte, hogy úgy neki, mint édesapjának mennyire szíven

tekszik a székelység ügye és elhaldása. Édesapja asztalán egy ékes kis dobozban ott van a Székelyföld régiéből egy parányi amit mindig ott tart maga előtt, mintegy emlékeztetőül, hogy a Székelyföldért még sok a tenivaló. Csak a székelyek is tegyenek ki mindig magukért. A kihallgatás ezzel a főlemelő biztatással ért véget.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Kovarcz Emil és Gruber Lajos ügye a mentelmi bizottság előtt

Budapestről jelentik: (MTI) A képviselőház állandó összeférhetlenségi bizottsága Mezey Lajos elnöklésével összeült. Az ülés napirendjén a Kovarcz Emil és Gruber Lajos országgyűlési képviselők ellen hozott jogerős ítélet szerepelt. A tárgyalás határnapjaul április 22-ikét tűzték ki.

Ad. 8476—1941.

HIRDETMÉNY

Felhívom az összes számlálói biztosokat és felülvizsgálókat, akik f. évi népszámlálási munkálatokban részt vettek, hogy f. év március 29-én, (szombaton) délután 5 órakor a városháza I. em. 16. sz. közgyűlési termében közérdekű megbeszélés végett feltétlenül megjelenni sziveskedjenek. Egyidejűleg kérem, a birtekukban lévő felhasználatlan nyomtatványokat, (rendőrségi bej. törslap) valamint a kinevezési okmányait is hozzák magukkal.

Rozsly István,
t. b. jegyző,
a népszámlálási munkálatok vezetője.

Háztulajdonosok!

Villamosmű-előírásainak megfelelően földzártatos hibás villanyvezetékét szakszerven javít, átalakít: Kovács Gyula,
Alapi utca 2 sz. Telefon: 25-12

Az EMSZO munkás kultur-délutánja

Mint már többször megírtuk az Emszo vasárnap délután 5 órakor munkás kultur-délután rendez a Kat. Kőr nagytérmeben. Ez a kultur-délután a nagyváradi keresztény munkásság hitvallása lesz a szentistváni gondolatok szerint történő Nagymagyarország újjáépítése mellett. A nagy szabású kultur-délutánra az Emszo vezetősége meghívja az összes nagyváradi keresztény társadalmi egyesületeket és kéri, hogy a megjelenést csütörtök estig feltétlenül jelentse be az Emszo irodájába, Teleki-utca 9. sz.) hogy a kultur-délutánon a csoportosan megjelenőknek helyet tudjon biztosítani. Csütörtökön este fél 8 órakor az Emszoban megbeszélést tartanak a kultur-délutáni teendőikkel kapcsolatban, melyre ezután is felhívják az Emszo és a Legényegylet pártoló és rendes tagjainak figyelmét és kéri, hogy ezen a megbeszélésen pontosan jelenjenek meg.

VÉGETÉRT WEYGAND TÁBOROK MAROKKÓI SZEMLEUTJA. Tangerből jelentik: (NTI): Weygand tábornok Rabatból jövet, megérkezett Algirba. Ezzel a tábornok francia-marokkói szemleutja végét ért.

Gyümölcsiaékról

alma, körte 3—4 éves 1 drb 70—80 fillér.

szőlőoltvány

es Berlandieri 2 éves gyökeres vesszőkről kérjen árfjegyzéket Szűcs telep, Bihardlőszeg., 17.

RÁDIO

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 27.
Budapest I.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Felolvasás.
10.45 Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz.
12.10 A József nádor 2. honvédszolgálat zenekara. Vezényel. Seregi Artur.
12.40 Hírek.
13.30 A rádió szalonzenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.
15.20 Suki Tóni cigányzenekara
16.15 Ruszin hallgatóinknak: Az 1848-1849-es szabadságharc.
16.45 Hírek.
17.15 Cimbalomkettős.
17.35 Nővényegészségügyi tanácsadó.
18.05 Buttola Ede tánczenekara és a Rajkók zenekara.
19.00 Hírek.
19.20 Ádám Piri dalokat énekel.
19.40 Szép magyar novella. Krudy Gyula: Női arckép a kisvárosban. — Felolvasás.
20.10 Telmányi Emil hegedül.
20.40 Mihály kiáll. Hangjáték egy felvonásban.
21.10 A Magyar Revü Tánczenekara játszik.
21.40 Hírek.
22.00 A Mária Terézia 1. honvédszolgálat zenekara.
23.00 Hírek.
23.30 Parkas Jenő cigányzenekara muzsikál.
24.00 Hírek.

PÉNTEK, MÁRCIUS 28.
Budapest I.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek.
10.00 Hírek.
10.20 Felolvasás.
10.45 Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz.
12.10 A rádió szalonzenekara.
12.40 Hírek.
13.30 Országos Postászenekar.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.
15.20 Hanglemezek.
15.40 Mit főzzünk?
16.15 Diákféltúra.
16.45 Hírek.
17.15 Solymos Péter zongorázik.
17.40 Sportközlemények.
17.50 Tánclemezek.
18.30 Menekülőök nimfák nyomában. — Előadás.
19.00 Hírek.
19.25 Az Operaház előadásának ismeretése.
19.30 Az Operaház előadásának közvetítése. 1. A kékszekállu herceg vára.
20.25 Egészségügyi Kalendárium. Utána: 2. Fából faragott királyfi. Bartók Béla táncjátéka.
21.40 Hírek.
22.00 3. A játékdoboz. Balett.
22.35 Szalonötös.
23.00 Hírek.
23.25 Közvetítés a Hungária-szállóból. Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
24.00 Hírek.

Frenczel Sándor

tükör és üvegszoldá

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerepezés
Melegágyrámák és üvegekNagyvárad, Szt. János u. 44-48.
Telefon: 19-13

A közellátási hivatal kiegészítő közleménye a lábbelikészletek bejelentéséről

Nagyvárad thj. város Közéllátási Hivatala közli a m. kir. Közéllátási Miniszternek, valamint a m. kir. Iparügyi Miniszternek 1941. március hó 21-én közzétett 200.300—1941. K. M. sz. rendelet kiegészítéséről, hogy minden iparos és kereskedő köteles a rendelet hatálybalépésének (kihirdetésének) napján meglévő lábbeli készletét az erre a célra rendszeresített nyomtatványon a m. kir. Kereskedelmi Hivatalnak (Budapest, Széchenyi Raktár 6.) haladéktalanul bejelenteni. — a bejelentés másolatát megőrizni és az ellenőrző hatóságnak kívánatra felmutatni. E célra nyomtatványokat a Kereskedelmi és Iparkamaránál lehet beszerezni.

A bejelentésben nem szabad feltüntetni a használt és 23-nál alacsonyabb számú gyermek lábbeliket, valamint azokat a lábbeliket, melyeket az iparosnak javításra adtak át, valamint a fogyasztó előzetes megrendelése alapján mérték után készített lábbeliket.

Az iparos a rendelet hatálybalépése előtt az általa a mérték szerint meg-

rendelt lábbelit a jelen rendelet hatálybalépésekor meglévő taplpbőr készletéből elkészítheti és 1941. március hó 31-ig utalvány nélkül kiszolgáltathatja.

Az a lábbeli, vagy taplpbőr kereskedő, akinek jogosultsága a hatósági kijelölésnél történt mellőzés, vagy a kijelölés visszavonása folytán a jelen rendelet értelmében megszűnt, meglévő készletét legfeljebb 1941. évi augusztus hó 31. napjáig árusíthatja.

E határidő eltelté után a polgármester ur jelöli meg az a kereskedőt, vagy iparost akinek fennmaradó készletét át kell adni.

Legújabb tavaszi divat után

férfi és gyermek

öltönyt izlésesen, jutányosan készit.

Tiszviselőknék részletre is

Balogh József

úriszabósága

Nagyvárad, Teleki utca 40. sz.

SZINHÁZ

Díszelőadás a Szigligeti Színházban

Ritka, szép ünnepi este volt tegnap a Szigligeti Színházban. Az Iglói diákokat adták elő s megjelent az előadásban József Ferenc főherceg is, aki a polgármesteri páholyban foglalt helyet dr. Schriffert Béla püspöki helynök és dr. Soós István polgármester társaságában. A páholyosok, földszintet nagy közönség töltötte meg s a zsúfolt részter előtti vidám hangulatban pergett le az Iglói diákok díszelőadása. A vendégzereplő Szilassy László kellemes megjelenésű, jó hangú és kitűnő színész, a közönség egycsapára megszerette. Mellette Jurik Ica, aki ezuttal is bűbajos volt és finom játékkal tűnt fel, Bihari, Berengh Felhő Ervin, kinek tót kocsmáros remekbe faragott figura volt s a derűtséget állandóan fenntartotta, Nagy Feri pedellusa és a tanári kar kitűnő kabinetfigurái: Sárnyassy, Barsi, Nádas, Odrái, Solti és Giesfeld s kis szerepében Bartos Csilla arattak megérdemelt sikert. Felvonásvégeken tíz-tizenötösör tapsolták ki a színészeket s József Ferenc főherceg előadás után melegen gratulált Putnik Bálint szinigazgatónak.

A színházi iroda közleményei:

— Válóok. Komlós Jucival a főszerepben, filléres helyárrakkal, szerdán este először kerül színre Komlós Jucival a főszerepben. Helyárrak: 30 fillértől 120 fillérig.

— Orvoskisasszony, a budapesti Vig-színház legnagyobb sikere. Bemutató előadás csütörtökön este. Lázasan készül a színház prózai együttese Sárnyassy Miklós főrendező vezetésével a színiévad legnagyobb prózai művének az Orvoskisasszonynak nagyváradi bemutató előadására. Az Orvoskisasszony nagyváradi előadása kiemelkedő eseménye lesz az évadnak. Az együttes hetek óta szorgalmasan pró-

bál és készülődik a csütörtöki bemutatásra. A színmű egyik jelenete egy kórház műtőjében játszódik, amit a rendező olyan tökéletesen oldott meg, hogy már ez egymaga meglepetés lesz. A betanításnál egyik nagyváradi kórház adta a színészeknek a megfelelő utasításokat, hogy az előadást minél tökéletesebbé tegye. Az Orvoskisasszony csütörtökön este héreltszűnetben, pénteken este A. bérletben, szombaton este B. bérletben lesz a színház műsorán.

— Hamburgi menyasszony. Szombaton délután 4 órakor filléres helyárrakkal lesz a színház műsorán az operett együttes legkiválóbbjaival. Helyárrak: 30 fillértől 120 fillérig.

— János vitéz — vasárnap délután 4 órakor. Kacsóh Pongrácz örökbecsű daljátéka a János vitéz lesz a színház vasárnap délutáni műsora.

Heti műsor:

Szerda este háromnegyed 8 órakor filléres helyárrakkal: Válóok, Vigjáték. Komlós Jucival a főszerepben. Helyárrak: 30 fillértől 120 fillérig.

Csütörtökön háromnegyed 8 órakor a budapesti Vig-színház legnagyobb sikere a színészen prózai szenzációja: Orvoskisasszony.

Péntek este háromnegyed 8 órakor Orvoskisasszony. A bérlet.

Szombat délután 4 órakor filléres helyárrakkal: Hamburgi menyasszony. Helyárrak: 30 fillértől 120 fillérig.

Szombat este háromnegyed 8 órakor: Orvoskisasszony. B. bérlet.

Vasárnap délután 4 órakor: János vitéz. — Iluska: Jurik Ica.

Vasárnap este háromnegyed 8 órakor: Iglói diákok.

— A fenti előadásokra jegyek már válthatók a színház pénztáruál.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Csinosan butorozott különbejáratú szobát, fürdőszoba használatával keres fiatal házaspár. Duna, Szent László tér 8. 140

Butorozott szoba azonnal kiadó. Sal Ferenc utca 29. 135

Különléle

Hadiúzeveg 500 pengővel társulna bármilyen üzlethez vagy kenyéruzlethez átvenné. Keskeny utca 10. Szentmiklóssiné. 133

Nagyváradon bérbeadó pakszétet keresek. Békéscsaba. Hajnal u. 15. szám. Zacharie György. 65

1929. 6-os MAV golyós cséplő, 10. lég. kazán külön is eladó. Geczko, Horthy M. utca 11. Nagyvárad.

Eladó egy alig használt 37-es fekete női félcipő. Wesselényi utca 15. 139

Különléle szoba butorok eladók. — Mikszáth utca 31. (v. Széles u.) 137

1 darab 18 HP. kocsira szerelt Phobus motor, kettő karban eladó. Bors, 80. ház szám. 134

Aranyat, magas áron veszek. Úrat, ékszer javítok. Gyenge István ékszerész. Rákóczi u. 19. 753

2 holdas, déli fekvésű szőlő a vásárhelyi hegyen sűrűsen eladó. Úgynevezett díjazva. Cim: Mussolini tér 22. Trafik. 152

TELLUS óra

megbízható!!!

Kérjen vásárlás-

nál

TELLUS órát

Takarékos gazdasszony Gűlbabáér 14 Ellarózsáért 12, vöröshagymáért 28 roghagymáért 70, dughagymáért 2 pengőt fehér és tarka babért 54—60 fillért fizet Jurcsáknál, Nagypiac téren, telefon 11—96.

3 hold szántó, 1 hold gyümölcsös és 20 hektóra boros hordó eladó. Alsódorogong oldal 52. Szabó Géza. 114

Blitz tehergépkocsi jó gumikkal eladó. Érdeklődni Franklin utca 8. 124

Ócska paplan vattát állandóan veszek. Szigligeti u. 5. Szuterin. 74

Allást nyec

Óskeresztény könyvelő-pénztárnokot felveszünk. Berger szeszgyár bérlet. 123

Felvétetik jól számoló érettségizett kezdő kisasszony, helybeli nagyvállalathoz. Cim a kiadóhivatalban. 134

Gyakorlott keresztény laboránsnál azonnalra felvétetik. Vegyi és Élelmiszeripari R. T. Mátyás király ut 68. szám. 131

Tanulónak fizetéssel jobb házból való fiukat és spulnizó lányokat kötőszövetüzemembe felveszek. Lőrántffy 3. volt Nyárfa utca. 93

Főzni tudó jobb mindenest Aprilis 1-re felveszek. Lévi, Baross u. 7. 125

Egy kifutófiu felvétetik Hangya Utca utca üzletében. 134

Allást keres

Keresztény kereskedő 34 éves. raktárnoki vagy felügyelői alkalmazást keres. 50000 pengő készpénz óvadékkal is rendelkezem. Cimeket „Jobb jövő” jellegére a hirdetőbe kérek. 123

Hirdetelajdonos: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Felelős kiadó: Dr. Paál Árpád

Felelős szerkesztő: Dr. Scheffler Ferenc

Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgógépén Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. sz.án